

מ"ת 52022/10/18 - רביע עתאמנה (עצור בפיקוח), מוחמד סיידה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת

מ"ת 52022-10-18 ישראל נ' סיידה ואח'
תיק חיצוני: 396137/18

בפני מבקשים נגד משיבה
כבוד השופטת רננה גלפז מוקדי
1. רביע עתאמנה (עצור בפיקוח) 2. מוחמד סיידה (עצור בפיקוח)
מדינת ישראל

החלטה

1. לפני בקשה אשר הוגשה ביום 20.11.19 לעיון חוזר בתנאי מעצרם בפיקוח אלקטרוני של המבקשים ושל שני נאשמים נוספים, אחמד סיידה וענאן סיידה.

המבקשים עתרו לביטול הפיקוח ולהותרת מעצר בית לילי בלבד, בין השעות 20:00 ל- 7:00 זאת בטענה כי חלף זמן ניכר והם שמרו על תנאי מעצרם בפיקוח אלקטרוני, נשמעו כבר העדים המרכזיים במסגרת ההליך העיקרי וחל כרסום בראיות לטובתם באופן שכעת נוטה הכף לטובת ביטול הפיקוח האלקטרוני.

2. הדיון בבקשה נקבע ליום 10.12.19 אך במהלכו, לבקשת ב"כ המבקשים, נידחה הדיון בבקשה ליום 23.12.19, לאחר שתוכרע בבית המשפט העליון בקשת המשיבה להארכת מעצרם של המבקשים מעבר ל- 9 החודשים הקבועים. במועד הנדחה, מפאת מחלתו של ב"כ המבקשים, נידחה פעם נוספת הדיון, הפעם להיום, 13.1.2020, כאשר שירות המבחן התבקש להשלים את התסקירים החסרים אשר הוגשו עד לאותה עת.

תסקירים משלימים הוכנו והוגשו אתמול לתיק בית המשפט.

בפתח הדיון, לאור תוכן התסקירים, חזרו בהם שני המבקשים הנוספים מבקשתם לעיון חוזר ועל כן, החלטה זו עוסקת במבקשים אשר בכותרת בלבד.

3. המבקשים עותרים כאמור, להסרת הפיקוח ולקבלת היתר לצאת לעבודה. שירות המבחן בחן בקשתם זו ולצורך כך גם נפגש עם המפקחים הרלוונטיים.

לגבי המבקש 1 הבקשה היא להתיר לו לצאת לעבוד בחברה בבעלות מוחמד עתאמנה, דודו של המבקש 1. שירות המבחן נפגש עם מנהל העבודה אשר הוצע כמפקח, סעיד עתאמנה, והתרשם כי הוא אדם רציני,

עמוד 1

נורמטיבי ושומר חוק, אשר מודע לאחריות הכרוכה בפיקוח ומוכן לסייע למבקש 1. עוד ציין שירות המבחן כי התרשם שמבקש 1 חווה הרתעה ממעצרו והוא מכבד את הנחיות בית המשפט. שירות המבחן התייחס לכך שהמבקש 2 לא ישהה עם המבקש 1 באותו אתר עבודה ובתנאים הללו, אמנם לא בא בהמלצה לאפשר למבקש 1 לצאת לעבודה, אך הותיר את ההחלטה בידי בית המשפט.

4. לגבי המבקש 2 נכתב בתסקיר כי תואמה פגישה עם מנהל עבודה נוסף אשר עובד בחברה של מוחמד עתאמנה, על מנת שישמש כמפקח עבור מבקש 2, אולם הלה לא הגיע לפגישה ובשיחה עם מוחמד עתאמנה מסר האחרון כי הוא מתקשה לגייס מנהל עבודה אשר יוכל להגיע לפגישה לצורך הפיקוח ויהיה בקשר לגבי הגעה אפשרית של מנהל עבודה. עד למועד בו הוגש התסקיר לא קיבל שירות המבחן הודעה כלשהי ועל כן לא בא בהמלצה על אפשרות של ביטול המעצר המפוקח לצורך יציאה לעבודה ביחס למבקש 2.

5. חרף תוכנו של התסקיר ביחס למבקש 2, טען ב"כ המבקשים, כי ככל שהבקשה ביחס למבקש 1 תתקבל, אזי אין כל מניעה לקבל גם את הבקשה בעניינו של המבקש 2. לטענתו, המפקח המוצע, סעיד, אדם אחראי ויכול לפקח על שני המבקשים, באתר העבודה שהוא אתר מגודר, כאשר הובהר כי הוא נמצא עם הפועלים לאורך כל שעות העבודה מהרגע שבו הוא יאסוף את המבקשים אל רכבו מידי המפקחים שלהם ועד שיחזירם בתום יום העבודה. במקביל, ביקש ב"כ המבקשים כי גם בעל החברה, מוחמד עתאמנה, יאושר כמפקח על מנת שיוכל, בעת הצורך, להחליף את סעיד בשמירה על המבקשים.

ב"כ המבקשים הדגיש את חלוף הזמן, טען כי לא היו הפרות משמעותיות של המעצר והיפנה להחלטות בית המשפט העליון במיוחד אלו שניתנו בבש"פ 8217/19 ביחס למבקש 1 ולשני נאשמים נוספים וכן לזו שבמסגרת 6631/19 בעניינם של השניים הנוספים, באשר לדבריו, בית המשפט העליון הניח את התשתית להקל בתנאים וכעת בשלה העת לכך.

6. המשיבה מתנגדת לבקשה.

ב"כ המשיבה הדגישה את חלקם של המבקשים באירועי כתב האישום ואת העובדה שגם אם בית המשפט יחליט על הסרת הפיקוח האלקטרוני, עדיין אין מקום להתיר יציאה לעבודה באופן מיידי, אלא לכל היותר להקל באופן מדורג בתנאים באופן שיאפשר לבחון שאכן המבקשים עומדים בתנאים ובגבולות מקלים יותר. עם זאת, הדגישה כי לשיטת המשיבה לא חל שינוי כלשהו המצדיק הקלה. לעניין פרטי מקום העבודה המבוקש, טענה ב"כ המשיבה כי מדובר במקום עבודה שהוא מרוחק ממקום הפיקוח ומחייב נסיעה ארוכה, מה גם שלפי דברי מנהל העבודה סעיד, אורכו של יום העבודה אינו קבוע ונדרש חלון של 15 שעות על מנת להכיל את שעות העבודה הדרושות ואת שעות הנסיעה. היא הוסיפה וטענה כי מבקש 2 שוהה במג'ד אל כרום כך שעל מנת לאפשר את פרק הזמן הדרוש למנהל העבודה לצורך עבודתו, אותן 15 שעות, נדרש לאפשר למבקש 2 שעות רחבות עוד יותר. כך או כך, לטענתה, המדובר בבקשה אשר מרוקנת מתוכן את ההחלטות הקודמות אשר דיברו על הצורך בפיקוח אחר המבקשים.

לכך יש להוסיף את העובדה כי המדובר באתרי בניה, כרגע שניים, ולא במקום עבודה שהוא קבוע ועל כן היכולת של משטרת ישראל לפקח היא מוגבלת ביותר.

עמוד 2

ב"כ המשיבה ציינה כי בתקופת מעצרו בפיקוח של מבקש 1 נרשמו הפרות בחודשים אפריל ונובמבר 2019. לגבי מבקש 2 נרשמו שתי הפרות בחודשים מאי ואוקטובר 2019. הוגשו דו"חות מתאימים.

7. דברים מפי שני המפקחים המוצעים נשמעו במהלך הדיון ומאלו עולה כי לבעל החברה, מוחמד עתאמנה מספר אתרים בהם עובדת חברתו והוא מתנייד ביניהם. מכאן אינו יכול לשמש כמפקח צמוד על המבקשים שכן הדבר ימנע ממנו לבצע את עבודתו. עוד עלה כי הוא נחקר מספר פעמים במשטרה בגין העסקת שוהים בלתי חוקיים וכן ביצע 120 שעות של"צ בגין איום על שוטר בתיק אשר הסתיים ללא הרשעה.

לגבי סעיד, המפקח העיקרי, מתברר כי הוא מתנייד בימים אלו בין שני פרויקטים בחדרה ובקיסריה כאשר המבקשים אמורים להיות צמודים אליו באתר זה או באחר, בהתאם לצורך. מדבריו עולה כי שעות העבודה אינן ברורות וידועות מראש. יום העבודה יכול להימשך גם עד לשעות המאוחרות בלילה ועל כן, לדברי סעיד, חלון היציאה לעבודה צריך להיות לפחות של 15 שעות. יצוין כי בבקשה דובר על 13 שעות בלבד - בין 7:00 ל-20:00. על פי התוכנית המוצעת, סעיד בעצמו הוא שמסיע את המבקשים עימו לעבודה מנקודת מפגש שאליה יובאו באמצעות מפקחיהם וחזרה באותה הדרך. סעיד הוא דודו של המבקש 1 ואילו המבקש 2 גר בשכנות ועל כן, כך לטענתו, מוכר לו. יצוין בהקשר זה כי איכות הקשר עם מבקש 2 לא הובהרה ולמעשה התברר כי סעיד כלל אינו יודע היכן שוהה המבקש 2 בחודשים האחרונים במסגרת מעצרו.

8. אחר ששמעתי את הטענות ובחנתי את הבקשה ואת מכלול הנסיבות, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות מן הנימוקים אשר יובאו כעת.

9. נגד שמונה נאשמים הוגש כתב האישום ובהם גם המבקשים אשר בפניי. מתוכם, זולת אחד אשר מצוי במעצר מאחורי סורג ובריח, הועברו כל השבעה למעצר בפיקוח אלקטרוני. גם כאשר בקשות להארכת המעצר בחלוף 9 חודשים הוגשו באיחור ביחס לחלק מן הנאשמים, כאשר עד למועד הדיון בבית המשפט העליון הוסר מהם הפיקוח האלקטרוני, השיב אותם בית המשפט העליון למעצר מפוקח וזאת, בין היתר, נוכח החומרה והמסוכנות הנשקפת מן המעשים המיוחסים להם.

עם זאת, מאז ניתנו ההחלטות הללו, הוקלו במידת מה התנאים עבור אחד הנאשמים (חדקה) בדמות שעתיים התאוררות מדי יום.

10. עוד אומר, על דרך הכלל, קודם שאדון בעניינו של כל אחד מן המבקשים, כי אין חולק בדבר חומרתם הרבה של המעשים המפורטים בכתב האישום המיוחסים למבקשים יחד עם נוספים, מעשים אשר ככלל, יצדיקו מעצר עד תום הליכים מאחורי סורג ובריח. אנוכי התייחסתי לכך בהחלטות קודמות וגם בית המשפט העליון, בשורה של החלטות בעניינם של המעורבים כאן, שב וחזר על הדבר (ראו למשל בהחלטה האחרונה במסגרת בש"פ 8217/19 מיום 18.12.19). בהחלטה זו גם ציין בית המשפט העליון כי נוכח ההתלבטות בתיק זה, הקלה בתנאי המעצר ויציאה לעבודה היא "רצויה, ובלבד שאכן יובטח כי היציאה לעבודה לא תיצור סיכון לציבור מצדם של מבקשים אלו". ועוד ביחס למתן היתר ליציאה לעבודה, התבטא גם בית המשפט העליון בהחלטה אחרת, במסגרת בש"פ 6631/19, בה נקבע כי נכון יהיה לבחון ביחס לשני נאשמים אחרים יציאה לעבודה בסמוך למקום מעצרם.

חלוף הזמן, כשלעצמו מאפשר דיון ועיון בתנאים, אולם הדבר מותנה, בין היתר, בכך שהיציאה לעבודה, כפי שמבקשים כאן, לא תיצור סיכון לציבור.

11. אשר למבקש 2, בעניינו שירות המבחן לא בא בהצעה מאחר שביקש כי יוצמד לו מפקח שונה מזה אשר התבקש להצמיד למבקש 1. אף אנוכי סברתי כי בנסיבותיו של תיק זה ובנסיבותיו של נאשם זה, בין היתר גם מרכזיותו באירוע כפי שעולה מכתב האישום, אין מקום לאפשר פיקוח על שני המבקשים על ידי מפקח אחד, מה גם שעסקינן בעבודה שמטיבה מזמנת גם סיטואציות שבהן המבקשים לא יהיו צמודים זה לזה. לא זו אף זו, לא שוכנעתי כי מידת ההכרות בין המפקח למבקש 2 היא כזו אשר תבטיח שמירה על המסגרת וגם לא הובהר כיצד בדיוק יגיע מדי יום מוקדם בבוקר המבקש 2 ממקום מעצרו המרוחק בשעה כזו אשר תאפשר למפקח להגיע בזמן לעבודתו המרוחקת. נימוקים אלו באים בנוסף לאלו אשר הובילונו, כפי שיובהר מיד, לדחות גם את הבקשה ככל שהיא נוגעת למבקש 1.

מכאן, אני סבורה כי יציאתו לעבודה של מבקש 2 בתנאים המבוקשים מסכנת את הציבור ואין מקום להתירה.

12. בעניינו של המבקש 1, כאמור, שירות המבחן הביע עמדה כי המפקח סעיד הוא מפקח ראוי ואיכותי. עם זאת, כאמור, לא בא בהמלצה לקבל את הבקשה אלא הותירה לשיקול דעת בית המשפט, ולא בכדי.

כפי שהבהרתי מעלה וביתר הרחבה בהחלטותי הקודמות הנוגעות לנאשמים השונים בפרשה, חומרנו של האירוע על תוצאותיו הנוראיות כאשר במהלכו מצא את מותו אדם צעיר במסגרת אירוע אלים ביותר אשר בו נטל המבקש 1 חלק פעיל ומרכזי על פי כתב האישום, היא רבה. בנסיבות שכאלו, ברגיל, היה המבקש 1 שוהה במעצר מאחורי סורג ובריה, אך במקרה כאן, לאחר שנמצאה חלופה אשר פגעה פחות בחירותו ומנגד, כפי שגם עולה, הבטיחה עד כה את שלום הציבור, הושם המבקש 1 במעצר בפיקוח אלקטרוני, זאת לאחר שהחלופה והמפקחים נבחנו באופן קפדני.

במצב דברים שכזה, אם חפץ המבקש להקל במידה את התנאים, לא ייתכן כי יבוא בשלב זה בבקשה להסרת הפיקוח האלקטרוני ולקבלת היתר לשהות מרבית שעות היממה מחוץ לבית. זו למעשה הבקשה שכן כפי שעלה מדבריהם של מוחמד עתאמנה ושל המפקח סעיד עתאמנה, פחות מ- 15 שעות מחוץ לבית לא יאפשרו למפקח לבצע את עבודתו יחד עם משימת הפיקוח. המדובר בשינוי תנאים דרמטי שאינו מדורג ויתרה מכך - הוא אינו מאפשר פיקוח שכן מקום העבודה אינו קבוע אלא תלוי באתרי העבודה בהם עובדת החברה והדבר משתנה מיום ליום, כמו גם שעות העבודה. גם המסגרת עצמה בעיניי אינה מאפשרת פיקוח הדוק מצד המפקח וכאמור, מדובר במקום שהוא מרוחק מאד מן המקום שבו שוהה המבקש 1 במסגרת מעצרו המפוקח.

מעבר לצורך אומר כי גם לא שוכנעתי כי מוחמד עתאמנה מתאים למשימת הפיקוח, דבר שהיה מותר את סעיד כמפקח יחיד ולהבנתי לאחר ששמעתי את דבריו של מוחמד עתאמנה, הדבר עלול להקשות ולסרב את עבודתו.

נכון שלא נרשמו לחובתו של מבקש 1 הפרות רבות אולם גם לא ניתן להתעלם מאלו שתועדו ובמצב דברים זה, הקלות מפליגות כפי שהתבקשו - אין בהן כדי להבטיח את שלום הציבור. למעשה, על מנת לקבל את הבקשה בתנאיה, על בית המשפט לתת אמון מוחלט במבקש 1, דבר שלא מצאתי כי אפשרי בנסיבות כאן.

מכאן, אני סבורה כי דין הבקשה להסרת הפיקוח ולמתן היתר ליציאה לעבודה למשך מרבית שעות היום באתרי בניה

רחוקים - להידחות.

המזכירות תמציא ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, י"ז טבת תש"פ, 14 ינואר 2020, בהעדר הצדדים.